

Místo plnění u DPH

Z hlediska dodání zboží, převodu nemovitosti a poskytnutí služby je stěžejní, že předmětem daně jsou tato plnění uskutečňovaná osobami povinnými k dani, pokud je místo plnění v tuzemsku! Podobně to platí pro dovoz zboží. Také pořízení zboží z jiného členského státu EU musí být uskutečněno v tuzemsku.

Místo plnění

- Z tohoto důvodu je nutno určit, kde je zdanitelné plnění uskutečněno.
- Místo plnění upravuje § 7 – 12 ZDPH.
- Potom fakticky platí, že DPH v ČR podléhají ta plnění, jejichž místo plnění je v tuzemsku (ale to ještě nemusí stoprocentně znamenat, že ke zdanění fakticky dojde).

Místo plnění

- U dodání zboží (§ 7 ZDPH):
  - Bez odeslání nebo přepravy – tam, kde se zboží nachází při dodání,
  - S odesláním nebo přepravou – místo odeslání nebo zahájení přepravy. Pokud však odeslání nebo přeprava zboží začíná ve třetí zemi, za místo plnění při dovozu zboží a následného dodání zboží osobou, která dovoz zboží uskutečnila, se považuje členský stát, ve kterém vznikla daňová povinnost při dovozu zboží.
  - S instalací nebo montáží – místo instalace nebo montáže.
- Při převodu nemovitosti (§ 7 odst. 6 ZDPH):
  - místo, kde se nemovitost nachází.

- Speciální úprava je stanovena pro dodání plynu a elektřiny (§ 7a ZDPH).
- Při zasílání zboží (§ 8 ZDPH s vazbou na § 18 ZDPH):
  - místo, kde se zboží nachází po ukončení jeho odeslání nebo přepravy osobě, pro kterou se dodání uskutečňuje,
  - pokud je však při zasílání zboží dodáno zboží, s výjimkou zboží, které je předmětem spotřební daně, je místem plnění místo, kde se zboží nachází v době, kdy začíná jeho odeslání nebo přeprava, jestliže celková hodnota dodaného zboží do členského státu bez daně nepřekročí v jednom kalendářním roce částku stanovenou tímto členským státem a tato částka nebyla ani překročena v předcházejícím kalendářním roce. Při zasílání z tuzemska však může plátce oznámit správci daně, že za místo plnění bude považovat místo, kde se zboží nachází po ukončení jeho odeslání nebo přepravy osobě, pro kterou se dodání uskutečňuje (pak tak však musí postupovat minimálně po 2 následující kalendářní roky ode dne oznámení).

Místo plnění u služeb

- Základní pravidlo stanovuje § 9 ZDPH:
  - Místem plnění při poskytnutí služby osobě povinné k dani je místo, kde má tato osoba sídlo nebo místo podnikání. Pokud je však tato služba poskytnuta provozovně osoby povinné k dani, nacházející se v jiném místě, než kde je její sídlo nebo místo podnikání, je místem plnění místo, kde je tato provozovna umístěna.
  - Místem plnění při poskytnutí služby osobě nepovinné k dani je místo, kde má osoba poskytující službu sídlo nebo místo podnikání. Pokud je však tato služba poskytnuta prostřednictvím provozovny osoby povinné k dani, nacházející se v jiném místě, než kde je její sídlo nebo místo podnikání, je místem plnění místo, kde je tato provozovna umístěna.
  - Základní pravidlo pro stanovení místa plnění při poskytnutí služby se použije, pokud zákon o DPH nestanoví jinak.

Služby vztahující se k nemovitosti (§ 10 ZDPH)

- Místem plnění při poskytnutí služby vztahující se k nemovitosti, včetně služby znalce, odhadce a realitní kanceláře, služby ubytovací, udělení práv na užívání nemovitosti a služby při přípravě a koordinaci stavebních prací, jako jsou služby architekta a stavebního dozoru, je místo, kde se nemovitost nachází.
- Bude-li se tedy nemovitost, ke které se vztahuje daná služba, nacházet na území České republiky, bude se DPH vybírat v tuzemsku bez ohledu na to, kdo službu poskytuje, tedy zda je to česká nebo zahraniční osoba povinná k dani nebo osoba registrovaná k DPH v jiném členském státě.
- Naopak, pokud bude český plátce DPH poskytovat služby na nemovitosti, která se nachází v jiném státě, může mu v tomto státě vzniknout povinnost zaregistrovat se k DPH a odvést zde daň.

Místo plnění při poskytnutí přepravy osob (§ 10a)

- Místem plnění při poskytnutí služby přepravy osob je místo, kde se příslušný úsek přepravy uskutečňuje.

Služby kulturní, umělecké, sportovní apod. (§ 10b)

- Do této skupiny služeb patří služby kulturní, umělecké, sportovní, vědecké, vzdělávací, zábavní, veletrhy, apod.
- Místem plnění při poskytnutí služby v oblasti kultury, umění, sportu, vědy, vzdělávání a zábavy je místo konání kulturní, umělecké, sportovní, vědecké, vzdělávací, zábavní nebo podobné akce, pokud jde o
  - a) službu spočívající v oprávnění ke vstupu na takovou akci, včetně služby přímo související s tímto oprávněním, nebo
  - b) službu vztahující se k takové akci, včetně přímo související služby, jakož i poskytnutí služby organizátora takové akce, osobě nepovinné k dani.
- Pokud tedy např. slovenský plátce uspořádá v SR seminář na změny v zákoně o DPH pro neomezený okruh účastníků, místo plnění je v SR, pokud by byl seminář dělán na Slovensku výhradně na objednávku českého plátce, pak se situace řídí 9 odst. 1 ZDPH a místo plnění je v ČR

Místo plnění při poskytnutí stravovací služby (§ 10c)

- Místem plnění při poskytnutí stravovací služby je místo, kde je tato služba skutečně poskytnuta.
- Pokud je však poskytnuta stravovací služba na palubě lodi nebo letadla anebo ve vlaku během úseku přepravy osob uskutečněného na území Evropského společenství, je místem plnění místo zahájení přepravy osob.
- V případě zpáteční cesty se přeprava zpět považuje za samostatnou přepravu.

Místo plnění při poskytnutí krátkodobého nájmu dopravního prostředku (§ 10d)

- Místem plnění při poskytnutí krátkodobého nájmu dopravního prostředku je místo, kde je dopravní prostředek skutečně předán zákazníkovi do držení nebo užívání.
- Pro účely stanovení místa plnění se krátkodobým nájmem rozumí nepřetržité držení nebo užívání dopravního prostředku po dobu nepřesahující 30 dní a u lodí nepřesahující 90 dní.

Místo plnění při poskytnutí služby zprostředkovatelem osobě nepovinné k dani (§ 10e)

- Místem plnění při poskytnutí služby osobou, která jedná jménem a na účet jiné osoby nepovinné k dani, je místo, kde je místo plnění zajišťovaného plnění.

Místo plnění při poskytnutí služby přepravy zboží osobě nepovinné k dani (§ 10f)

- Místem plnění při poskytnutí služby přepravy zboží osobě nepovinné k dani je místo, kde se příslušný úsek přepravy uskutečňuje.
- Pokud je však poskytnuta služba přepravy zboží mezi členskými státy osobě nepovinné k dani, je místem plnění místo zahájení přepravy.

Místo plnění při poskytnutí služby přímo související s přepravou zboží a služby oceňování movité věci a práce na movité věci osobě nepovinné k dani (§ 10g)

– Místem plnění při poskytnutí služby osobě nepovinné k dani je místo, kde je tato služba skutečně poskytnuta, pokud jde o

- a) službu přímo související s přepravou zboží, jako je nakládka, vykládka, manipulace a podobná činnost,
- b) službu práce na movité věci nebo službu oceňování movité věci.

- Příklad: Německý sběratel keramiky si nechá udělat malbu na své keramice od českého plátce DPH v České republice. V takovém případě služba malby keramiky podléhá DPH v České republice.

Místo plnění při poskytnutí služeb zahraniční osobě nepovinné k dani (§ 10h)

- Místem plnění při poskytnutí služby zahraniční osobě nepovinné k dani je místo, kde má osoba, které je služba poskytnuta, sídlo nebo místo pobytu, pokud jde o
  - a) převod a postoupení autorského práva, patentu, licence, ochranné známky a podobného práva,
  - b) reklamní službu,
  - c) poradenskou, inženýrskou, konzultační, právní, účetní a jinou podobnou službu, stejně jako zpracování dat a poskytnutí informací,

- d) přijetí závazku zdržet se zcela nebo zčásti uskutečňování ekonomické činnosti nebo práva uvedeného v tomto odstavci,
- e) bankovní, finanční a pojišťovací služby, s výjimkou nájmu bezpečnostních schránek,
- f) poskytnutí pracovníků,
- g) nájem movitého hmotného majetku, s výjimkou dopravních prostředků,
- h) poskytnutí přístupu do přepravní nebo distribuční soustavy pro plyn nacházející se na území Evropského společenství nebo jakékoli sítě k takové soustavě připojené, do elektroenergetické soustavy anebo do sítí tepla nebo chladu a poskytnutí přepravy či distribuce plynu, tepla nebo chladu anebo poskytnutí přenosu či distribuce elektřiny prostřednictvím těchto soustav nebo sítí, včetně poskytnutí přímo souvisejících služeb,
- i) telekomunikační službu,
- j) službu rozhlasového a televizního vysílání,
- k) elektronicky poskytovanou službu.

Místo plnění při poskytnutí telekomunikační služby, služby rozhlasového a televizního vysílání a elektronicky poskytované služby zahraniční osobou povinnou k dani osobě nepovinné k dani (§ 10i)

- Při poskytnutí elektronicky poskytované služby zahraniční osobou povinnou k dani nebo prostřednictvím provozovny umístěné ve třetí zemi osobě nepovinné k dani, která má sídlo nebo místo pobytu v tuzemsku, je místem plnění tuzemsko.
- Při poskytnutí telekomunikační služby nebo služby rozhlasového a televizního vysílání zahraniční osobou povinnou k dani nebo prostřednictvím provozovny umístěné ve třetí zemi osobě nepovinné k dani, která má sídlo nebo místo pobytu v tuzemsku, za místo plnění se považuje tuzemsko, pokud ke skutečnému užití nebo spotřebě dochází v tuzemsku.

Místo plnění při poskytnutí nájmu dopravního prostředku (§ 10j)

- Pokud je podle § 9 nebo § 10d místo plnění při poskytnutí nájmu dopravního prostředku stanoveno
  - a) v tuzemsku a ke skutečnému užití nebo spotřebě dochází ve třetí zemi, za místo plnění se považuje třetí země,
  - b) ve třetí zemi a ke skutečnému užití nebo spotřebě dochází v tuzemsku, za místo plnění se považuje tuzemsko.

Místo plnění při poskytnutí služby osobě povinné k dani, která má sídlo, místo podnikání nebo provozovnu ve třetí zemi (§ 10k)

- Pokud je podle § 9 odst. 1 místo plnění při poskytnutí služby osobě povinné k dani, která má sídlo, místo podnikání nebo provozovnu ve třetí zemi, a která je zároveň plátcem, s výjimkou služeb osvobozených od daně, stanovenou ve třetí zemi a ke skutečnému užití nebo spotřebě dochází v tuzemsku, považuje se za místo plnění tuzemsko.

Osoba povinná přiznat a zaplatit daň u služeb

- Pokud budou služby poskytovány v rámci tuzemska mezi tuzemskými osobami, pravidla pro to, kdo je povinen daň odvést se nemění - je to tedy plátce, který službu poskytuje (§ 108 odst. 1 písm. a) ZDPH).
- Pokud však budou poskytovatel a příjemce služby z různých států, může nastat situace, kdy daň je povinen přiznat a zaplatit příjemce této služby.

- Obecně, pokud bude plátce DPH přijímat službu s místem plnění v tuzemsku podle § 9 odst. 1 od osoby registrované k dani v jiném členském státě nebo od zahraniční osoby povinné k dani, bude to právě příjemce služby (plátce), který bude povinen daň z této služby přiznat a zaplatit - § 9 odst. 1 a § 108 odst. 1 písm. b) ZDPH. (Daň přizná ve svém daňovém přiznání, kde ji uvede jako daň na výstupu a za splnění obecných podmínek si bude moci uplatnit nárok na odpočet této daně).
- *Česká osoba povinná k dani, která ještě není k DPH zaregistrována, se stane plátcem dnem, kdy jí byly poskytnuty služby s místem plnění v tuzemsku od osoby povinné k dani neusazené v tuzemsku (obdobně u služeb podle § 10 – 10d a 10j).*

Dodání zboží do jiného členského státu (intra-komunitární plnění)

- Dodání zboží do jiného členského státu (§ 13 odst. 2 ZDPH) je považováno za osvobozené plnění s nárokem na odpočet (dle § 64 ZDPH) v případě, že:
  - pořizovatel zboží je v jiném členském státě Evropské unie registrován k dani z přidané hodnoty, tzn., že mu bylo přiděleno daňové identifikační číslo (DIČ) pro účely DPH,
  - a zároveň zboží bylo skutečně odesláno nebo přepraveno do jiného členského státu EU plátcem nebo pořizovatelem nebo zmocněnou třetí osobou.

- Osvobození nebude možno uplatnit v případě, že bude dodáváno zboží osobě, pro kterou pořízení zboží v jiném členském státě nebude předmětem daně. Pro účel uplatnění osvobození od daně bude dodavatel povinen uvést a zkontrolovat platnost DIČ svého zákazníka, které mu bylo vydáno v jiné členské zemi Evropské unie.
- Od pojmu dodání zboží do JČS je nutno odlišit pojem vývoz zboží - § 66 odst. 1 ZDPH.

- **Obecně** lze tedy načrtnout tři základní situace uplatňování DPH při dodání zboží mimo území ČR:
- Plátce ČR → Osoba registrovaná v JČS:
- **Při dodání zboží do jiného členského státu osobě, která je registrovaná k DPH v jiném členském státě se jedná o osvobozené plnění s nárokem na odpočet DPH (§ 64 ZDPH),**
- Český plátce tak bude dodávat zboží za ceny bez daně a tato dodání deklaruje ve svém daňovém přiznání k DPH jako dodání zboží do jiného členského státu. O dodání zboží do jiného členského státu, které plátce osvobodil od DPH rovněž plátce informuje ve svém souhrnném hlášení (§ 102 ZDPH),
- **Pořizovatel zboží, který je osobou registrovanou k DPH v jiném členském státě, je pak povinen toto zboží řádně přiznat a zdanit ve svém státu v rámci podávaného přiznání k DPH.**

- Plátce ČR → Osoba neregistrovaná v JČS:
- Při dodání zboží osobě, která není registrovaná k DPH v jiném členském státu nebo osobě, pro kterou není pořízení zboží z jiného členského státu předmětem daně se nejedná o osvobozené plnění. Zboží je dodáváno za cenu včetně DPH dle sazby v tuzemsku.
- Zvláštní postup je dále popsán v části **zasílání zboží** (viz zvláštní režimy).

- Plátce ČR → Vývoz do třetí země:
- Při dodání zboží do třetí země - nečlenského státu EU, se jedná o **vývoz zboží**, který je považován za osvobozené plnění s nárokem na odpočet DPH, bez ohledu na to, zda-li je pořizovatel zboží ve své zemi registrován k DPH či nikoliv (§ 66 ZDPH). Transakce pak podléhá zdanění v zemi pořizovatele zboží.
- Český plátce bude dodávat zboží za ceny bez daně a transakce deklaruje ve svém přiznání k DPH jako vývoz zboží. Nárok na osvobození bude dále prokazován na základě daňového dokladu podle 30 odst. 4 a 5 ZDPH.
- Pořizovatel zboží sídlící v zemi mimo EU, plátce či neplátce DPH, je pak toto zboží povinen řádně zdanit ve své zemi při přechodu státní hranice v závislosti na tamější právní úpravě.

Pořízení zboží z JČS (§ 16 ZDPH)

- Pořízení zboží z jiného členského státu plátcem je při splnění podmínek ustanovení 2 ZDPH předmětem daně v tuzemsku.

Zvláštní režimy (§ 17 – 19 ZDPH)

- Obecný princip režimu DPH uplatňovaného při dodání do jiných členských států je popsán v předchozích bodech.
- Vedle toho však zákon o DPH upravuje specifické postupy, které by měly být uplatňovány v souladu s předpisy EU.

Třístranné obchody (§ 17)

- Třístranným obchodem se rozumí obchod, který uzavřou **tři osoby (prodávající, prostřední osoba, kupující)** registrované k dani ve **třech různých členských státech** a předmětem obchodu je **dodání téhož zboží** mezi těmito třemi osobami s tím, že **zboží je přímo odesláno nebo přepraveno z členského státu prodávajícího do členského státu kupujícího.**

- Zjednodušeně lze říci, že zboží je dodáváno z jedné členské země zákazníkovi do druhé členské země prostřednictvím obchodníka třetí členské země.
- Příkladem může být situace, kdy německá firma si objedná od britské firmy zboží, které je vyráběné ve Francii.
- Zjednodušený postup spočívá v tom, že **plátce (prostřední osoba) nebude deklarovat tuto transakci v rámci daně na vstupu ani daně na výstupu ve svém daňovém přiznání za zdaňovací období, v němž uskutečnil pořízení zboží z jiného členského státu a následné dodání zboží do jiného členského státu.**

- V praxi je postup následující:
- *Prodávající:*
  - zboží fyzicky přepraví nebo odešle kupujícímu do jeho státu,
  - vystaví prostřední osobě daňový doklad, na kterém uvede DIČ prostřední osoby spolu s kódem země prostřední osoby a sdělením, že se jedná o osvobozenou transakci,
  - osvobozenou transakci deklaruje v daňovém přiznání,
  - uvede tuto transakci do souhrnného hlášení (kód způsobu plnění - 0)

- *Prostřední osoba:*
  - vystaví kupujícímu daňový doklad, na který uvede DIČ s kódem země kupujícího, včetně sdělení, že se jedná o třístranný obchod,
  - uvede tuto transakci do souhrnného hlášení s označením kódu pro třístranné obchody (kód způsobu plnění - 2),
  - uvede do svého daňového přiznání informativní údaj o pořízení zboží z jiného členského státu prostřední osobou a dodání zboží do jiného členského státu prostřední osobou.

- *Kupující:*
  - v rámci svého daňového přiznání přizná a zaplatí DPH za pořízení zboží z jiného členského státu.
  - (Plátce bude mít nárok na odpočet takto zaplacené daně dle pravidel zákona o DPH.)

Zasílání zboží (§ 18 ZDPH)

- Zasíláním zboží se rozumí dodání zboží do jiného členského státu z tuzemska, pokud je zboží odesláno nebo přepraveno do jiného členského státu plátcem, který zboží dodává, nebo jím zmocněnou třetí osobou, s výjimkou dodání nových dopravních prostředků, dodání zboží s montáží nebo instalací osobou, která zboží dodává, nebo jí zmocněnou třetí osobou, a s výjimkou dodání plynu, elektřiny, tepla a chladu soustavami nebo sítěmi, jestliže je zboží dodáno pro osobu, pro kterou pořízení zboží z jiného členského státu není předmětem daně v tomto státu. Zasíláním zboží se rozumí i dodání zboží za podmínek vymezených v první větě z jiného členského státu do tuzemska osobou registrovanou k dani v jiném členském státě osobě, která není plátcem ani osobou identifikovanou k dani.
- Přepravu či odeslání zboží při tom zajišťuje dodavatel - plátce DPH nebo jím zmocněná třetí osoba.

- Zatímco v případě prodeje zboží osobě neregistrované k DPH v jiném členském státu nevzniká nárok na osvobození, tzn. plátce dodává zboží za cenu včetně DPH a tyto transakce řádně přiznává a zdaní daní na výstupu ve své zemi, postup v případě zásilkového prodeje je odlišný.
- Pokud dodavatel - plátce DPH přesáhne při dodání zboží osobám z JČS, pro něž pořízení takového zboží není předmětem DPH, hranici stanovenou státem, do kterého zboží dodává, je **povinen zaregistrovat se k dani z přidané hodnoty** v tomto členském státě. Zaregistrováním se z titulu zasílání zboží se tato osoba nestává v dané zemi plátcem, ale pouze je povinna v tomto členském státě řádně přiznat a zaplatit daň z následných dodání formou zasílání zboží.

- Výjimku z hlediska zasílání zboží tvoří dodání nových dopravních prostředků a dodání zboží s montáží nebo instalací a dodání plynu, elektřiny, tepla a chladu podle 18 odst. 1 ZDPH.
- Každý členský stát stanoví vlastní hranici, při jejímž dosažení považuje dodání zboží pro osoby neregistrované k dani na jeho území za zasílání zboží.
- V České republice je podle zákona o DPH hranicí pro zásilkový prodej celková hodnota dodání zboží do ČR vyšší než 35 000 € (resp. 1 140 000 Kč).

Dodání nových dopravních prostředků uvnitř území EU (§ 19)

- Další z výjimek je režim DPH uplatňovaný při dodání nových dopravních prostředků (§ 4 odst. 3 písm. b) ZDPH) uvnitř území EU.
- Při tomto režimu platí **vždy princip místa zdanění v zemi určení**, bez ohledu na to, zda je dodavatel či pořizovatel registrovaný k DPH či nikoliv.

Dodání nového dopravního prostředku plátcem DPH osobě, která je registrovaná k DPH v jiném členském státě

- Plátce, který dodává za úplatu nový dopravní prostředek do jiného členského státu osobě registrované k DPH, uskutečňuje plnění osvobozené od daně s nárokem na odpočet daně.

- Český plátce tak bude dodávat nový dopravní prostředek za cenu bez daně a tuto transakci deklaruje ve svém přiznání k DPH jako dodání nového dopravního prostředku do jiného členského státu (64 odst. 2) osobě registrované k dani v členském státě EU. Dodání nových dopravních prostředků osobám registrovaným k dani v jiných členských státech zahrnuje do svého souhrnného hlášení.
- Pořizovatel nového dopravního prostředku, který je plátcem DPH v jiné členské zemi, je pak povinen toto pořízení nového dopravního prostředku řádně přiznat a zdanit ve své zemi v rámci podávaného přiznání k DPH.

Dodání nového dopravního prostředku plátcem DPH do jiného členského státu osobě, která není registrovaná k DPH v jiném členském státě

- Pokud bude plátce dodávat nový dopravní prostředek do jiného členského státu osobě, která není registrovaná k dani v jiném členském státu, i v tomto případě bude uskutečňovat plnění osvobozené od daně s nárokem na odpočet daně (19 odst. 4).

- Ve srovnání s běžným dodáním zboží do jiného členského státu nebude plátce toto dodání nového dopravního prostředku uvádět do souhrnného hlášení.
- **Pořizovatel nového dopravního prostředku, i když je osobou neregistrovanou k dani, bude povinen toto pořízení řádně přiznat a zdanit ve své zemi.**

